Dosarul nr. 4r-4084/25 / 4-25102622-02-4r-22102025/

Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani)

Judecător: Cristina Cheptea

D E C I Z I E

în numele Legii

30 martie 2026 mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții de Apel Centru

în componența:

Președintele completului judecătorul Ion Bulhac

Judecătorii Natalia Mămăligă și Vitalie Pîslariuc

a judecat în ordine de recurs, în lipsa participanților la proces, recursul declarat de agentul constatator din cadrul Preturii sectorului Centru, Bubulici Ion împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 29 august 2025, pronunțată în cauza contravențională intentată la contestația depusă în interesul lui Busuioc Natalia și Busuioc Ion împotriva răspunsului și inacțiunilor agentului constatator din cadrul Preturii sect. Centru.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

în procedura instanței de fond din 21.07.2025-29.08.2025;

în procedura instanței de recurs din 22.10.2025-30.03.2026.

Procedura de notificare a părților a fost executată.

Verificând legalitatea Hotărârii atacate, pe baza materialelor din dosar, în contextul motivelor invocate de recurent, Colegiul penal al Curții de Apel Centru,

C O N S T A T Ă:

1. Ion Busuioc şi Natalia Busuioc au depus în instanţă, prin intermediul avocatului Valeriu Dumitriu, contestaţie împotriva răspunsului emis de Pretura sect. Centru, pe marginea sesizării depuse la 05 iunie 2025, deplângând acţiunile pretins ilegale ale cet. Lesnic Vasile, coproprietar al apartamentelor din str. Al. Mateevici nr. 40, mun. Chişinău, privind efectuarea lucrărilor de reconstrucţie, care conduc la încălcarea

dreptului de proprietate a celor doi contestatari, subliniind despre necesitatea examinării faptelor expuse în sesizare de comun cu alte autorităţi de resort, care, de altfel, au rămas fără soluţionare din partea Primăriei.

2. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 29 august 2025, s-a admis contestaţia depusă în interesul lui Ion Busuioc şi Natalia Busuioc împotriva răspunsului şi inacţiunilor agentului constatator din cadrul Preturii sect. Centru, pe marginea sesizării înregistrată cu nr. B/37/2025 la 05 iunie 2025. S-a obligat agentul constatator din cadrul Preturii sect. Centru să înlăture omisiunile admise, cu iniţierea reexaminării sesizării depuse de avocatul Valeriu Dumitriu în interesul lui Ion Busuioc şi Natalia Busuioc, înregistrată la Pretura sect. Centru, cu respectarea normelor legale şi a procedurii contravenţionale.

3. La data de 08 octombrie 2025, agentul constatator a declarat recurs împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 29 august 2025, solicitând casarea hotărârii respective și remiterea cauzei la rejudecare în instanța de fond.

4. În motivarea recursului, se indică că agentul constatator a examinat sesizarea şi a întreprins demersuri concrete, inclusiv verificarea la faţa locului şi remiterea materialelor către autoritatea competentă, respectiv Inspectoratul Naţional pentru Supraveghere Tehnică, care este organul abilitat să constate şi să examineze astfel de contravenţii. Prin urmare, susţine că Pretura şi-a îndeplinit obligaţiile legale şi a respectat competenţa materială stabilită de lege.

5. De asemenea, recurentul indică că instanţa de fond a fost indusă în eroare de către reprezentantul petiţionarilor, întrucât s-a afirmat în mod necorespunzător că nu au fost sesizate autorităţile competente, deşi există dovezi că acestea au fost sesizate şi informate, inclusiv prin transmiterea corespondenţei către avocat.

6. Un alt argument important vizează faptul că răspunsul oferit petiţionarilor substituie o decizie formală, nefiind necesară emiterea unei decizii distincte în contextul modificărilor legislative privind regimul construcţiilor, astfel încât nu poate fi reţinută o inacţiune ilegală.

7. Totodată, invocă încălcarea normelor de competenţă, întrucât instanţa ar fi intervenit în atribuţiile unei alte autorităţi competente, ceea ce constituie un temei de recurs conform legii.

Procedura examinării și motivarea instanței de recurs.

8. *Verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, în raport cu argumentele invocate în recurs, în baza probelor administrate și cercetate de prima instanță, Colegiul penal ajunge la concluzia că, recursul urmează a fi respins ca nefondat, cu menținerea*

hotărârii contestate, din următoarele considerente.

9. Conform art. 471 din Codul contravențional, (1) Recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezenţa părţilor.(2) Instanţa de recurs fixează data examinării recursului şi dispune să se comunice părţilor la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului de depunere a referinţei. (3) Dacă consideră cauza de un interes deosebit pentru jurisprudenţă, precum şi la cererea motivată a părţilor, instanţa de recurs poate dispune printr-o încheiere motivată fixarea şedinţei de judecată, cu citarea părţilor pentru prezentare la proces.

10. În conformitate cu prevederile art. 471 alin. (2) din Codul Contravențional, părțile la proces au fost notificate, despre data examinării recursului și despre faptul că sunt în drept să depună referințe, completări la cererea de recurs, sau alte cereri/demersuri.

11. Colegiul penal, ținând cont de faptul că, speța deferită justiției nu reprezintă o cauză de un interes deosebit pentru jurisprudență care ar impune prezența părților nemijlocit în ședință de judecată, prin prisma dispoziţiei generale din art. 471 alin. (1) din Codul contravenţional, a procedat la examinarea cauzei contravenționale fără prezența părților.

12. Din materialele dosarului, Colegiul Penal reține că, la data de 05 iunie 2025, cu nr. B/37/2025, la Pretura sect. Centru a Primăriei Chişinău a fost înregistrată cererea semnată electronic de avocatul Dumitriu Valeriu, în interesul cet. Busuioc Natalia şi Busuioc Ion, privind verificarea acţiunilor cet. Lesnic Vasile, coproprietar al imobilului din str. Al. Mateevici 40, mun. Chişinău, format din mai multe apartamente, care a iniţiat reconstrucţie şi /sau reparaţie capitalăla ap. 3B, 5 şi 6, considerând că la caz, sunt încălcate drepturile de proprietate, fiind necesară emiterea unei prescripţii de stopare a lucrărilor până la elucidarea tuturor circumstanţelor (a se vedea f.d. 20), fiind anexate şi poze (f.d. 12-16).

13. Drept urmare, Pretorul sect. Centru a semnat răspunsul cu nr. 3-03/1-1690, expediat în adresa avocatului la 20 iunie 2025, prin care l-a informat, că a examinat imobilul pe teren, constatând că proprietarul apartamentelor 3B, 5 şi 6 din str. Al. Mateevici 40, mun. Chişinău a iniţiat lucrări de reconstrucţie a acoperişului, în limitele existente planimetrice imobilelor ce se află în proprietate privată, pentru care nu era necesară eliberarea certificatului de urbanism pentru proiectare şi autorizaţie de construire, conform art. 150 din Codul urbanismului şi Construcţiilor (a se vedea f.d. 11).

14. Astfel, nefiind de acord cu acest răspuns, avocatul a contestatat în interesul soţilor Busuioc Natalia şi Ion răspunsul respectiv, contestaţia fiind înregistrată la Pretura sect. Centru cu nr. 3-03/1944 la 01 iulie 2025 (f.d. 3-7), instanţa constatând că aceasta a fost depusă în termenul prevăzut de Lege (15 zile).

15. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 29 august 2025, s-a admis contestaţia depusă în interesul lui Ion Busuioc şi Natalia Busuioc împotriva

răspunsului şi inacţiunilor agentului constatator din cadrul Preturii sect. Centru, pe marginea sesizării înregistrată cu nr. B/37/2025 la 05 iunie 2025. S-a obligat agentul constatator din cadrul Preturii sect. Centru să înlăture omisiunile admise, cu iniţierea reexaminării sesizării depuse de avocatul Valeriu Dumitriu în interesul lui Ion Busuioc şi Natalia Busuioc, înregistrată la Pretura sect. Centru, cu respectarea normelor legale şi a procedurii contravenţionale.

16. Pentru a hotărî astfel, instanța de fond a reținut în esență, că deşi sesizarea viza posibile încălcări ale dreptului de proprietate şi lucrări de construcţie cu impact asupra unui imobil situat în zona istorică, agentul nu a întreprins toate acţiunile necesare pentru stabilirea adevărului, precum audierea persoanelor implicate, administrarea probelor şi implicarea autorităţilor competente.

17. Instanţa a subliniat că, potrivit legii, agentul constatator avea obligaţia de a verifica sesizarea în mod multiaspectual şi de a întreprinde toate măsurile procedurale necesare, inclusiv remiterea cauzei către instituţiile competente, precum Inspectoratul Naţional pentru Supraveghere Tehnică sau alte autorităţi relevante. Or, această obligaţie nu a fost respectată, iar concluziile agentului privind legalitatea lucrărilor nu au fost fundamentate pe o cercetare completă şi obiectivă.

18. De asemenea, instanţa a reţinut că probele existente, inclusiv materialele foto şi video, contrazic concluziile agentului constatator şi indică necesitatea unei examinări aprofundate a situaţiei. În aceste condiţii, s-a apreciat că petiţionarii nu au beneficiat de o anchetă efectivă în sensul normelor contravenţionale, nefiind asigurată colectarea şi analiza probelor în conformitate cu legea.

19. Prin urmare, instanţa a concluzionat că răspunsul oferit de Pretură nu poate substitui o examinare legală a cauzei şi că există omisiuni esenţiale în activitatea agentului constatator.

20. Verificând legalitatea și temeinicia hotărârii primei instanțe, Colegiul Penal conchide, că recurentul nu a prezentat instanței de recurs argumente și probe prin care s-ar dovedi netemeinicia și ilegalitatea soluției adoptate de prima instanță, din care considerente va respinge ca nefondat recursul declarat în prezenta cauză, cu menținerea hotărârii primei instanțe.

21. Colegiul relevă că, pentru respectarea garanțiilor procedurale specifice în materie penală în ceea ce privește dreptul la un proces echitabil, printre care şi prezumția de nevinovăție, prevăzută de art. 6 § 2 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, instanța de judecată verifică legalitatea şi temeinicia procesului verbal cu privire la contravenție şi sancțiunea aplicată.

22. În conformitate cu jurisprudența relevantă a Curții Europene a Drepturilor Omului,

instanțele de judecată sunt obligate să demonstreze vinovăția inculpatului prin adoptarea unor soluții motivate. Lipsa motivelor reprezintă o încălcare a dreptului la un proces echitabil, în cazul în care instanțele judecătorești naționale se abțin de a da un răspuns special și explicit la cele mai importante întrebări, fără a-i oferi părții care le-a formulat posibilitatea de a ști dacă o anumită susținere a fost neglijată sau respinsă, acest fapt va fi considerat o încălcare a dreptului la un proces echitabil (Ruiz Torija contra Spaniei, 09.12.1994, §29; Papon contra Franței, 15.12.2001; Boldea contra României, 15.02.2007, §30).

23. Colegiul penal reţine că argumentele invocate de recurent nu sunt de natură să răstoarne concluziile instanţei de fond, acestea fiind corect întemeiate atât în fapt, cât şi în drept. Astfel, argumentul recurentului precum că agentul constatator nu a rămas în pasivitate şi ar fi întreprins demersuri suficiente, inclusiv verificarea la faţa locului şi remiterea materialelor către autoritatea competentă, nu poate fi reținut, or din materialele cauzei rezultă că aceste acţiuni au avut un caracter formal şi incomplet, nefiind însoţite de o veritabilă activitate de constatare în sensul art. 440 Cod contravenţional. Or, simpla ieşire la faţa locului şi transmiterea unor materiale, fără administrarea probelor necesare, fără audierea persoanelor implicate şi fără o analiză complexă a circumstanţelor, nu echivalează cu o examinare efectivă şi multiaspectuală a sesizării.

24. De asemenea, nu poate fi reţinut argumentul potrivit căruia instanţa de fond ar fi fost indusă în eroare, întrucât verificarea existenţei unor demersuri către alte autorităţi nu exonerează agentul constatator de obligaţia de a desfăşura propria activitate procedurală completă şi conformă legii. Chiar şi în ipoteza în care anumite materiale ar fi fost remise Inspectoratului Naţional pentru Supraveghere Tehnică, această împrejurare nu suplineşte obligaţia iniţială de verificare efectivă a sesizării şi nici nu înlătură constatările instanţei privind caracterul incomplet al investigaţiei efectuate.

25. Totodată, Colegiul respinge argumentul recurentului precum că răspunsul emis ar substitui o decizie formală, or, potrivit cadrului normativ contravenţional, examinarea unei sesizări presupune parcurgerea unor etape procedurale clare, inclusiv acumularea şi evaluarea probelor, iar finalizarea acesteia trebuie să se materializeze într-un act juridic motivat, susceptibil de control judecătoresc. Or, un simplu răspuns administrativ, lipsit de fundament probator şi de o analiză juridică completă, nu poate fi asimilat unei decizii în sensul legii şi nu satisface exigenţele unui proces echitabil.

26. În ceea ce priveşte invocarea încălcării normelor de competenţă, Colegiul penal reţine că instanţa de fond nu a substituit atribuţiile altor autorităţi, ci, dimpotrivă, a constatat neîndeplinirea obligaţiilor legale de către agentul constatator şi a dispus remedierea acestor omisiuni, inclusiv prin implicarea autorităţilor competente. Prin urmare, intervenţia instanţei a avut ca scop asigurarea respectării legalităţii şi a

drepturilor petiţionarilor, fără a exceda limitele competenţei sale.

27. Colegiul apreciază că instanța de fond a dat o apreciere corectă probelor prezentate, a ținut cont de cerințele art. 457-458 din Codul contravențional, care prevăd examinarea cauzei contravenționale sub toate aspectele, complet și obiectiv, clarificând circumstanțele ce au importanță pentru soluționarea justă a cauzei. Astfel, instanța de recurs atestă, că judecarea cauzei contravenționale în prima instanță s-a desfășurat cu respectarea prevederilor normelor contravenționale ce reglementează procedura respectivă, hotărârea cuprinzând circumstanțele constatate, norma contravențională în baza căreia este adoptată soluția, astfel fiind dată în conformitate cu prevederile articolului 462 din Codul contravențional.

28. Prin urmare, soluția instanței de fond de a admite contestația este conformă prevederilor legale și principiului securității juridice. În concluzie, instanța de recurs apreciază că soluția instanței de fond este legală și corect motivată, respectând pe deplin standardele procedural-contravenționale și principiile de drept aplicabile.

29. Față de lucrul judecat de primă instanță, Colegiul penal constată o motivare amplă și temeinică a hotărârii pronunțate cu privire la circumstanțele concludente în raport cu cerințele formulate, astfel fiind în corespundere cu exigențele articolului 6 din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale. Potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului argumentelor primei instanțe. În cazul în care instanța de fond și-a motivat soluția luată, arătând în mod concret la împrejurările care fundamentează concluziile sale, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță.

30. Din considerentele menționate și având în vedere faptul că, prima instanță a dat o apreciere corectă și amplă probelor administrate și a adoptat o hotărâre întemeiată, iar cererea de recurs este neîntemeiată, Colegiul penal ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de agentul constatator din cadrul Preturii sectorului Centru, Bubulici Ion și a menține hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 29 august 2025, fără modificări.

31. În conformitate cu prevederile art. 473, 474 din Codul Contravențional, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru, -

D E C I D E:

Respinge ca nefondat, recursul declarat de agentul constatator din cadrul Preturii sectorului Centru, Bubulici Ion și menține hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul

Buiucani) din 29 august 2025, pronunțată în cauza contravențională intentată la contestația depusă în interesul lui Busuioc Natalia și Busuioc Ion împotriva răspunsului și inacțiunilor agentului constatator din cadrul Preturii sect. Centru.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul Ion Bulhac

Judecător Natalia Mămăligă

Judecător Vitalie Pîslariuc